Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1920 kl. 3 e. m.

Utlåtande angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1920 femte huvudtitel, innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet.

(1:a avd.)

MARINEN.

A. Departementet.

Användande av ordinarie anslaget till departementschefen för beredande av avlöning åt chefen för handelsdepartementet under senare hälften av år 1920.

1:o) I den till riksdagen den 7 januari 1920 avlåtna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1920 (nr 2) har Kungl. Maj:t, under åberopande av punkt 1 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, i vad detsamma avser förevarande tilläggsstat, föreslagit riksdagen medgiva, att det i riksstaten för år 1920 under femte huvudtiteln uppförda ordinarie anslaget till departementschefen må, i den mån detsamma belöper å senare hälften av nämnda år, användas för beredande av avlöning åt chefen för handelsdepartementet.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 2 i åberopade statsrådsprotokollet. [1.]

Med tillstyrkande av vad Kungl. Maj:t föreslagit får utskottet hemställa,

> att riksdagen må medgiva, att det i riksstaten för år 1920 under femte huvudtiteln uppförda ordinarie anslaget till departementschefen må, i den mån detsamma belöper å senare hälften av nämnda år, användas för beredande av avlöning åt chefen för handelsdepartementet.

B. **Undervisningsverken.**

Förstärkning av viss i staten för sjökrigsskolan upptagen anvisning.

[2.]

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till förstärkning av den i staten för sjökrigsskolan upptagna anvisningen dels till maskinarbete samt annan extra undervisning ävensom till vikariatsarvoden och dels till ved och lyse, modeller, böcker, instrument, skrivmaterialier m. fl. expenser på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst 4,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 3—5 i åberopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande uti staten för sjökrigsskolan upptagna anvisning belöper å 7,896 kronor 50 öre. Den av Kungl. Maj:t föreslagna förstärkningen av anvisningen är motiverad av det väsentligt höjda prisläget.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av den i staten för sjökrigsskolan upptagna anvisningen dels till maskinarbete samt annan extra undervisning ävensom till vikariatsarvoden och dels till ved och lyse, modeller, böcker, instrument, skrivmaterialier m. fl. expenser* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 4,000 kronor.

C. **Flottan.**

Täckande av överbetalning å reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna.

[3.]

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att till täckande av överbetalning å ordinarie reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna för år 1919 å tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst 121,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 51—55 av det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden.

För år 1919 hade 1918 års lagtima riksdag beviljat dels ett ordinarie beklädnadsanslag av 566,012 kronor, dels ett förstärkningsanslag å 255,000 kronor, vadan till mötande av utgifter under år 1919 stått till förfogande sammanlagt (566,012 + 255,000) 821,012 kronor. Det har emellertid visat sig, att kostnaderna för ändamålet uppgått till ett sammanlagt belopp, som med omkring 121,000 kronor beräknades överstiga den till förfogande ställda anslagssumman.

Sistnämnda belopp har därför äskats å förevarande tilläggsstat.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *täckande av överbetalning å ordinarie reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna för år 1919* å tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 121,000 kronor.

Förstärkning av reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll. [4.]

4:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll (punkt 4) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Bostadshus för varvsarbetare å Saltö i Karlskrona. [5.]

5:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) att, utöver det av 1918 års riksdag för uppförande av ett bostadshus för varvsarbetare vid flottans station i Karlskrona beviljade anslaget av 399,500 kronor, för omförmälda ändamål på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 120,000 kronor.

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet velat härigenom

erinra.

Förstärkning av reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar. [6.]

6:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar å tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst 1,700,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det vid statsverkspropositionen fogade protokollet över sjöförsvarsärenden sid. 131—138.

De för år 1920 tillgängliga medlen för flottans krigsberedskap och övningar utgöras dels av det ordinarie anslaget för sagda ändamål, 4,027,000 kronor, dels ock av det till förstärkning av nämnda anslag anvisade förslagsanslag, högst, 800,000 kronor, tillhopa 4,827,000 kronor.

Kungl. Maj:t har å tilläggsstat för år 1920 begärt ytterligare medel för ändamålet med 1,700,000 kronor. Ehuru inskränkningar komme att göras ifråga om fartygsrustningarna, har departementschefen ansett, att de anslagna medlen på grund av ökade kostnader för kol, maskinolja, ammunition och vissa utredningspersedlar, icke skulle komma att bliva tillräckliga. Det syntes vidare departementschefen erforderligt, att inom förstärkningsanslagets belopp söka inrymma den summa, som kunde bliva behövlig för att täcka utgifterna för under år 1920 ifrågakommande minsvepnings- och bevakningstjänst, så att det å 1920 års stat uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter icke skulle behöva tagas i anspråk härför.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar* å tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 1,700,000 kronor.

Förstärkning av reservationsanslaget till skjutförsök och inskjutning av kanoner.

[7.]

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till skjutförsök och inskjutning av kanoner å tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det vid statsverkspropositionen fogade protokoll över sjöförsvarsärenden sid. 142—145.

Det ordinarie anslaget till skjutförsök och inskjutning av kanoner har alltsedan år 1915 upptagits med ett belopp av 40,000 kronor. Den av Kungl. Maj:t föreslagna förstärkningen är föranledd av prisökningen å ammunition.

Utskottet, som icke haft annat att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag än att då några särskilda skäl för anslagets upptagande i staten såsom reservationsanslag ej anförts, detsamma synes såsom övriga förstärkningsanslag böra givas natur av förslagsanslag, högst, får hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till skjutförsök och inskjutning av kanoner* å tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor.

8:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8) att till anordningar för sjösättning och upptagning av flygbåtar vid flottans varv i Stockholm på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 24,300 kronor.

Anordningar för sjösättning och upptagning av flygbåtar vid flottans varv i Stockholm. [8.]

Utredningen i ärendet förekommer å sid. 11—13 i statsrådsprotokollet.

De av Kungl. Maj:t begärda medlen äro avsedda att åvägabringa förbättrade förhållanden vid flygbåtars sjösättning och upptagning å flottans varv i Stockholm. De nuvarande anordningarna för ändamålet äro nämligen synnerligen bristfälliga och otidsenliga och innebära risker för såväl materiel som personal.

Utskottet, som funnit det av Kungl. Maj:t äskade anslaget av behovet påkallat, får hemställa,

att riksdagen må till *anordningar för sjösättning och upptagning av flygbåtar vid flottans varv i Stockholm* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 24,300 kronor.

9:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9) att till inredning av flyginventarieförrådet m. m. vid flottans varv i Stockholm på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 43,000 kronor.

Inredning av flyginventarieförrådet m. m. vid flottans varv i Stockholm. [9.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 11 och 12 i statsrådsprotokollet.

Förenämnda flyginventarieförråd är avsett att tjäna såsom förvaringsplats för den flottan tillhöriga flygmaterielen, för vilken utrymme icke kunnat beredas i den å flottans varv i Stockholm uppförda hangarbyggnaden.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *inredning av flyginventarieförrådet m. m. vid flottans varv i Stockholm* på tilläggs-

stat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 43,000 kronor.

D. **Kustartilleriet.**

Täckande av överbetalning å reservationsanslaget till kustartilleriets byggnader och materiel.

[10.]

10:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10) att till täckande av överbetalning å ordinarie reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel för år 1919 å tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst 62,000 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer i det vid statsverkspropositionen fogade protokollet över sjöförsvarsärenden sid. 180—191.

De av Kungl. Maj:t begärda medlen äro avsedda för täckande av merkostnader under år 1919 för upprätthållande av sjöförbindelserna inom Vaxholms och Karlskrona fästningar. På grund av de rådande höga kolprisen och omöjligheten av att, med hänsyn till personalens förläggning inom fästningarna, utöver en viss gräns inskränka sjöförbindelserna, har den gjorda överbetalningen ej ansetts kunna undvikas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *täckande av överbetalning å ordinarie reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel för år 1919* å tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 62,000 kronor.

Officersbyggnad i Vaxholms fästning.

[11.]

11:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11) att till uppförande av officersbyggnad i Vaxholms fästning på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till punkt 37 i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden sid. 191—197.

För uppförande av officersbyggnad i Vaxholms fästning har av 1918 års lagtima riksdag beviljats ett anslag av 234,850 kronor. Merkostnaderna för denna byggnad hava av Kungl. Maj:t beräknats uppgå till 215,150 kronor. Härav hava å förevarande tilläggsstat äskats 100,000 kronor, varemot återstående 115,150 kronor i annat sammanhang begärts att utgå från uppkomna behållningar å vissa reservationsanslag.

Utskottet har icke kunnat undgå att finna de för ifrågavarande byggnad nu beräknade ytterligare kostnaderna synnerligen höga, men har utskottet dock icke velat motsätta sig, att det äskade beloppet beviljas.

Utskottet hemställer alltså i fråga om 1920 års tilläggsstat,

att riksdagen må till *uppförande av officersbyggnad i Vaxholms fästning* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Tillsyn och underhåll av vissa för förläggning i Hemsö fästning avsedda byggnader m. m. [12.]

12:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12) att för tillsyn och underhåll av vissa för förläggning i Hemsö fästning avsedda byggnader m. m. på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 42,000 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer å sid. 13—18 i åberopade statsrådsprotokollet.

För bestridande av de särskilda kostnader, som kunde bliva en följd av uppskjutande tills vidare av de för det dåvarande pågående arbetena å uppförande av byggnader för förläggning i Hemsö fästning, anvisade 1919 års lagtima riksdag å tilläggsstat för samma år ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Med anlitande av dessa medel har departementschefen ansett, att utgifterna för tillsyn, underhåll och vård samt uppvärmning av ifrågavarande byggnader kunna bestridas till och med den 30 april innevarande år. För tiden därefter och intill dess beslut kunde fattas rörande byggnadernas blivande användning har det synts departementschefen nödvändigt att nu begära tillhopa 20,000 kronor, varigenom dels den för innevarande år ytterligare behövliga kostnaden kunde bestridas och dels för år 1921 erforderligt belopp bleve tillgängligt, till dess sistnämnda års riksdag kunde fatta vidare beslut i frågan.

Återstoden av det utav Kungl. Maj:t äskade anslaget eller 22,000 kronor är avsett för iordningställande av två lägenheter för underofficerare uti kasernbyggnaden i fästningen.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *tillsyn och underhåll av vissa för förläggning i Hemsö fästning avsedda byggnader m. m.* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 42,000 kronor.

Revidering och utvidgning av positionskartan över Vaxholms fästning.

[13.]

13:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13) att, utöver det av 1918 års riksdag för revidering och utvidgning av positionskartan över Vaxholms fästning beviljade anslaget av 120,000 kronor, för omförmälda ändamål må användas ett belopp av 89,480 kronor av å vissa reservationsanslag uppkomna behållningar av 412,630 kronor.

Beträffande denna framställning har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet velat härigenom

erinra.

Förstärkning av reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar.

[14.]

14:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst 200,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet sid. 206—209.

Till förstärkning av kustartilleriets övningsanslag har för år 1919 beviljats ett förslagsanslag, högst, 200,000 kronor.

Samma belopp har nu av Kungl. Maj:t äskats för år 1920.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 200,000 kronor.

E. Flottan och kustartilleriet.

Extra beklädnadshjälp åt fänrikar i reserven, reservofficersaspiranter och reservmarinintendentsaspiranter.

[15.]

15:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 15) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till *extra beklädnadshjälp åt fänrikar i reserven, reservofficersaspiranter och reservmarinintendentsaspiranter* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 25,900 kronor.

16:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och under hänvisning till sid. 28—33 av statsrådsprotokollet rörande tilläggsstaten får utskottet hemställa,

fyllnad åt vissa underofficerare av 3:e graden vid flottan och kustartilleriet.

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag av 60,000 kronor, att enligt de närmare bestämmelser, som av Kungl. Maj:t meddelas, användas till beredande av avlöningsfyllnad för år 1920 åt sådana underofficerare av 3:e graden vid flottan och kustartilleriet, som med ingången av år 1919 vunnit befordran från beställning i 1:a lönegraden för manskap eller vilka under loppet av år 1919 erhållit dylik befordran och därvid tillträtt underofficersbeställning av 3:e graden, som icke förut varit besatt med annan innehavare, och vilka genom denna befordran komma att under år 1920 lida minskning i sina löneförmåner, med iakttagande att dylik avlöningsfyllnad icke må till någon beställningshavare utgå med högre belopp än 225 kronor. [16.]

F. Diverse.

Ersättning åt officerare, ingenjörer och intendenter under anställning eller kommendering utrikes.

17:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till ersättning åt officerare, ingenjörer och intendenter under anställning eller kommendering utrikes på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

Utredningen i ärendet förekommer i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden sid. 226—229. [17.]

Den av Kungl. Maj:t begärda förstärkningen av det till 15,000 kronor upptagna ordinarie anslaget är föranledd av önskvärdheten av att vederbörande personal må kunna begagna sig av de ökade möjligheter till studier i de utländska marinerna, som numera erbjuda sig. Motsvarande belopp har för år 1921 begärts såsom förhöjning av det ordinarie anslaget.

Utskottet, som icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av ytterligare medel för detta ändamål, har emellertid ansett

att anslaget, av skäl som utskottet under punkt 7 här ovan anfört, bör betecknas såsom förslagsanslag, högst.

Utskottet får alltså beträffande förevarande tilläggstat hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till ersättning åt officerare, ingenjörer och intendenter under anställning eller kommendering utrikes* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 15,000 kronor.

Resestipendier för rektorer och lärare vid skeppsgosseskolorna.

[18.]

18:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att till resestipendier åt rektorer och lärare vid skeppsgosseskolorna på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 1,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden sid. 231—233.

I fråga om detta anslagsäskande har departementschefen anfört, att det syntes synnerligen önskvärt, att rektorer och lärare vid skeppsgosseskolorna bereddes tillfälle att genom studieresor inhämta kännedom om undervisningen i med skeppsgosseskolorna jämförliga läroanstalter samt därigenom vunne ökad utbildning och erfarenhet för utövandet av sin lärarverksamhet.

Jämväl å 1921 års stat hava medel äskats för ändamålet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får i fråga om tilläggsstaten hemställa,

att riksdagen må till *resestipendier åt rektorer och lärare vid skeppsgosseskolorna* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 1,000 kronor.

Hyresbidrag till sjöunderofficerssällskapet i Karlskrona.

[19.]

19:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 19) medgiva, att den anvisning å 600 kronor till hyresbidrag till underofficerskorpralssällskapet i Karlskrona, som ingår i det av 1919 års riksdag på extra stat för år 1920 beviljade anslaget till bestridande av hyresutgifter under femte huvudtiteln, må tilläggas den under samma anslag upptagna anvisningen å 1,000 kronor till hyresbidrag till sjöunderofficerssällskapet därstädes samt att sistnämnda anvisning alltså må för år 1920 utgå med sammanlagt 1,600 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden sid. 245—250.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag är föranlett därav, att underofficerskorpralssällskapet i Karlskrona under år 1919 upplösts och flertalet av dess medlemmar övergått i sjöunderofficerssällskapet därstädes.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att den anvisning å 600 kronor till hyresbidrag till underofficerskorpralssällskapet i Karlskrona, som ingår i det av 1919 års riksdag på extra stat för år 1920 beviljade anslaget till bestridande av hyresutgifter under femte huvudtiteln, må tilläggas den under samma anslag upptagna anvisningen å 1,000 kronor till hyresbidrag till sjöunderofficerssällskapet därstädes samt att sistnämnda anvisning alltså må för år 1920 utgå med sammanlagt 1,600 kronor.

Förstärkning av visa i anslaget till hyresutgifter under femte huvudtiteln ingående anvisning. [20.]

20:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20) att till förstärkning av den i anslaget till hyresutgifter under femte huvudtiteln ingående anvisningen till förhyrande av lokal för sjökrigshögskolan på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 6,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden sid. 245—250.

Den begärda anslagsförstärkningen är föranledd av en utav vederbörande hyresnämnd godkänd höjning från 8,000 till 14,000 kronor i det för sjökrigshögskolans lokal utgående hyresbeloppet. Ett höjningen motsvarande belopp har jämväl äskats för år 1921.

Då ifrågavarande hyresbelopp måste anses vara synnerligen högt, har utskottet ansett det böra tagas under övervägande, om ej annan och billigare lokal kan beredas sjökrigshögskolan.

För närvarande anser sig emellertid utskottet böra tillstyrka anslagsförstärkningen och får alltså beträffande förevarande tilläggsstat hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av den i anslaget till hyresutgifter under femte huvudtiteln ingående anvisningen till förhyrande av lokal för sjökrigshögskolan* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 6,000 kronor.

HANDELN.

Sjökarteverket.

Utförande av sjömätningar m. m.

[21.]

21:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående beviljande av anslag till sjökarteverket och till utförande av sjömätningar m. m. (punkt 21) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Lots- och fyrväsendet.

Förstärkning av viss i avlöningsstaten för fyrpersonalen upptagen anvisning.

[22.]

22:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 22) att till förstärkning av den i avlöningsstaten för fyrpersonalen upptagna anvisningen till provianteringsbidrag samt särskilda arvoden och ersättningar på tilläggstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst 3,950 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över finansärenden rörande anslagen under tionde huvudtiteln (handelsdepartementet) sid. 54—55.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna förstärkningen avses dels för ordnande av förbindelse mellan Gottland och Gotska Sandöns fyrplats för en kostnad av 2,750 kronor, dels ock för höjande av de för fyrplatserna utgående bidrag för underhållande av förbindelse med land med ett sammanlagt belopp av 1,200 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av den i avlöningsstaten för fyrpersonalen upptagna anvisningen till provianteringsbidrag samt särskilda arvoden och ersättningar* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 3,950 kronor.

23:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23) att till förstärkning av det i pensionsstaten för lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna upptagna anslaget till beredande av understöd åt vissa förutvarande befattningshavare vid lotsverket eller deras änkor och barn på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst 5,000 kronor.

Förstärkning av visst i pensionsstaten för lots och fyrinrättningen med livräddnings anstalterna upptaget anslag. [23.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet över finansärenden rörande anslagen under tionde huvudtiteln (handelsdepartementet) sid. 56 och 57.

Det i pensionsstaten för lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna upptagna anslaget å 10,000 kronor till beredande av understöd åt vissa förutvarande befattningshavare vid lotsverket eller deras änkor och barn har tidigare varit avsett till beredande av understöd endast åt sådana förutvarande befattningshavare vid lotsverket eller deras änkor och barn, vilka icke vore berättigade till pension.

Det av Kungl. Maj:t nu begärda förstärkningsanslaget är avsett för möjliggörande av förhöjda understödsbelopp samt för täckande av de ökade kostnader, som uppstå därigenom, att Kungl. Maj:t efter riksdagens medgivande genom brev den 19 juni 1919 utsträckt tilldelningen av understöd jämväl till sådana befattningshavare vid lotsverket eller deras änkor och barn, vilka åtnjuta pension efter andra grunder än dem, som nu äro gällande.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av det i pensionsstaten för lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna upptagna anslaget till beredande av understöd åt vissa förutvarande befattningshavare vid lotsverket eller deras änkor och barn* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor.

24:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24) att till förbättrande av fyrpersonalens bostadsförhållanden m. m. på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 159,000 kronor.

Förbättrande av fyrpersonalens bostadsförhållanden m. m. [24.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet rörande tilläggsstaten sid. 37—40.

Det nu begärda anslaget är avsett för följande ändamål:

Anordnande av ny bostadslägenhet m. m. vid Smygehuks fyrplats	kronor	50,000: —
Förbättring av personalens bostadsförhållanden m. m. vid Ölands södra uddes fyrplats	»	70,000: —
Bonings- och uthus vid Näskubbens fyrplats	»	29,000: —
Täckande av brist (9,929: 78)	»	10,000: —
Summa	kronor	159,000: —

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *förbättrande av fyrpersonalens bostadsförhållanden m. m.* på tilläggsstat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 159,000 kronor.

Höjning av ersättning i anledning av dödsfall till följd av tjänstutövning vid lotsverket.

[25.]

25:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25) och under hänvisning till sid. 40—43 i statsrådsprotokollet rörande tilläggsstaten får utskottet hemställa,

att riksdagen må medgiva, att den ersättning, som på grund av lotsstyrelsens under år 1920 eller tidigare meddelade beslut utgår under år 1920 till efterlevande, då någon av lotsverkets ordinarie eller extra personal till följd av tjänstutövning ljutit döden, må höjas med 50 % utöver det belopp, vartill ersättningen må bestämmas enligt grunderna i omförmälda förordning den 22 oktober 1909.

MARINEN OCH HANDELN.

Tillfällig löneförbättring m. m.

[26—28.]

26:o) Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om dels tillfällig löneförbättring under år 1920 för viss personal inom den civila statsförvaltningen (punkt 26), dels förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare m. m. anvisade medel (punkt 27), dels ock dyr-

tidstillägg (punkt 28) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 16 mars 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, J. Nilsson* i Skottlandshus, *N. A. Nilsson, Ollas A. Ericsson, H. M. Bäckström, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson, O. Bergqvist, E. A. Hallin, J. Pålsson* och *J. Nilsson* i Malmö samt

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *J. Jönsson* i Revinge, *P. Nilsson* i Bonarp, *O. H:son Waldén, P. B. Nilsson* i Landeryd, *W. Bäckström, C. R. Jansson* i Falun, *J. Erlansson, O. Nilsson* i Örebro, *A. Mossberg, K. E. W. Söderhielm* och *E. Andersson* i Prästbol.

Reservation:

vid *punkt 6* (flottans krigsberedskap och övningar) av herrar *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *H. M. Bäckström, C. G. Ekman, J. Nilsson* i Malmö, *A. Anderson* i Råstock, *O. H:son Waldén, C. R. Jansson* i Falun, *O. Nilsson* i Örebro och *E. Andersson* i Prästbol, vilka ansett, att utskottet icke nu bort avgiva förslag beträffande den under förevarande punkt gjorda framställningen, utan att därmed bort anstå i avbidan på eventuell proposition från Kungl. Maj:t angående inskränkning i tiden för värnpliktsövningarna.

Tabell över anslagen under tilläggsstatens till riksstaten för år 1920 *femte* huvudtitel.

Sjöförsvarsdepartementet.

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Marinen.			
Undervisningsverken.			
Förstärkning av viss i staten för sjökrigsskolan upptagen anvisning, *förslagsanslag*, högst			4,000
Flottan.			
Intendenturen.			
Täckande av överbetalning å reservationsanslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna för år 1919, *förslagsanslag*, högst		121,000	
Nybyggnad och underhåll.			
Förstärkning av reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, *förslagsanslag*, högst	* 1,950,000		
Bostadshus för varvsarbetare vid flottans station i Karlskrona, *reservationsanslag*	** 120,000	2,070,000	
Övningar.			
Förstärkning av reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar, *förslagsanslag*, högst		1,700,000	
Artilleribehov.			
Förstärkning av reservationsanslaget till skjutförsök och inskjutning av kanoner, *förslagsanslag*, högst		10,000	
Torped- och gnistsignalväsendet m. m.			
Anordningar för sjösättning och upptagning av flygbåtar vid flottans varv i Stockholm, *reservationsanslag*	24,300		
Inredning av flyginventarieförrådet m. m. vid flottans varv i Stockholm, *reservationsanslag*	43,000	67,300	3,968,300

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.
** Beloppet redan beviljat av riksdagen.

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Kustartilleriet.			
Nybyggnad och underhåll.			
Täckande av överbetalning å reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel för år 1919, *förslagsanslag*, högst ...	62,000		
Officersbyggnad i Vaxholms fästning, *reservationsanslag* ...	100,000		
Tillsyn och underhåll av vissa för förläggning i Hemsö fästning avsedda byggnader m. m., *reservationsanslag* ...	42,000	204,000	
Övningar.			
Förstärkning av reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar, *förslagsanslag*, högst ...		200,000	404,000
Flottan och kustartilleriet.			
Extra beklädnadshjälp åt fänrikar i reserven, reservofficersaspiranter och reservmarinintendentsaspiranter, *förslagsanslag*, högst ...		25,900	
Avlöningsfyllnad åt vissa underofficerare av 3:e graden vid flottan och kustartilleriet, *förslagsanslag* ...		60,000	85,900
Diverse.			
Förstärkning av reservationsanslaget till ersättning åt officerare, ingenjörer och intendenter under anställning eller kommendering utrikes, *förslagsanslag*, högst		15,000	
Resestipendier åt rektorer och lärare vid skeppsgosseskolorna, *reservationsanslag* ...		1,000	
Förstärkning av viss i anslaget till hyresutgifter ingående anvisning, *förslagsanslag*, högst ...		6,000	22,000
Säger för marinen ...			4,484,200
Handeln.			
Sjökarteverket.			
Sjömätningar, *reservationsanslag* ...		* 60,000	
Redigering och utgivning av tidskriften »Underrättelser för sjöfarande», *förslagsanslag* ...		* 24,000	84,000
Lots- och fyrväsendet.			
Förstärkning av viss i avlöningsstaten för fyrpersonalen upptagen anvisning, *förslagsanslag*, högst ...		3,950	
Förstärkning av visst i pensionsstaten för lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna upptaget anslag, *förslagsanslag*, högst ...		5,000	
Förbättrande av fyrpersonalens bostadsförhållanden m. m., *reservationsanslag* ...		159,000	167,950
Säger för handeln ...			251,950

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

	Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Marinen och handeln.		
Tillfällig löneförbättring under år 1920 för viss personal inom den civila statsförvaltningen, *förslagsanslag*		* 339,000
Förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel, *förslagsanslag*		* 140,050
Dyrtidstillägg, *förslagsanslag*		* 19,000,000
Säger för marinen och handeln		19,479,050
Summa		**24,215,200**

*) Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

Stockholm, K. L. Beckmans Boktr., 1920.